

Lägesbild

Samverkansöverenskommelse mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm

**Skärholmens stadsdelsnämndsområde och lokalpolisområde
Skärholmen**

Innehåll

Sammantagen bedömning av lokal lägesbild.....	2
Inledning.....	3
Syfte.....	4
Källor.....	4
Beskrivning av stadsdelsområdet	5
Geografiskt ansvarsområde	5
Beskrivning av lokalpolisområdet.....	12
Geografiskt ansvarsområde	12
Medborgarlöften.....	12
Beskrivning av brottsligheten.....	14
Beskrivning av tryggheten.....	24
Prioriterade samverkansområden.....	30
Unga i riskzon för destruktivt beteende.....	30
Otrygga och brottsutsatta platser	32
Systemhotande brottslighet.....	33
Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer	35

Sammantagen bedömning av lokal lägesbild

Invånare i Skärholmens stadsdelsnämndsområde uppger i högre grad än jämfört med staden att de känner sig mycket otrygga i området där de bor, särskilt kvällstid. Oron är hög men den faktiska utsattheten för brott upplevs inte högre än genomsnittet för staden.

Det löpande arbetet med operativt informationsutbyte och lägesbild bland annat med lokalpolisområdet visar utmaningar med kriminalitet och drogförsäljning som påverkar upplevelsen av trygghet i områdets centrummiljöer. Centrumens funktion med handel och kollektivtrafik gör dem till centrala platser för invånarna och därmed också till prioriterade platser för arbetet med att minska den synliga och dolda kriminaliteten och öka upplevelsen av trygghet. Kriminalitet kopplad till drogförsäljning är dock rörlig och påverkar flera platser samt ökar risken för allvarliga våldsbrott.

Kriminaliteten har påverkan på barn och unga som är i riskzon att begå brott och dras in i kriminella miljöer. I löpande lägesbilder lämnar polis, skola, fritidsverksamhet och socialtjänst uppgifter om förmodad risk för rekrytering. I stadsdelsnämndsområdet finns etablerade och verksamma kriminella nätverk, i områden där barn växer upp. Kontakten med kriminella nätverk förutsätter att nätverken finns i närheten och det är i första hand barn som redan begår mindre allvarliga brott och/eller vistas i samma område och är synliga utomhus utan tillsyn som efterfrågas. För att förebygga barn och ungas nätverksinvolvering behöver det breda förebyggande arbetet fortsätta samtidigt som riktade insatser och snabbare informationsdelning görs för mer träffsäkra och samordnade insatser för enskilda barn och deras familjer.

Konflikter i de kriminella miljöerna leder till våld där skjutningar och sprängningar skapar stor otrygghet hos de som bor och verkar i området. Ett sätt att motverka dödligt våld är arbetsmodellen Trefas där socialtjänst, polis och kriminalvård samverkar kring enskilda individer. Andra arbetssätt är avhopparverksamhet och sociala insatsgrupper, insatser som riktar sig till individer som vill lämna en kriminell livsstil.

Bedrägeribrott mot äldre och personer med funktionsnedsättning har ökat de senaste åren. Dessa brott kan även vara en del i den organiserade brottsligheten.

Trygghetsmätningar visar att det särskilt i grupperna funktionsnedsatta och äldre finns en hög grad av oro att utsättas för olika brott, vilket bland annat riskerar att begränsa människors liv i vardagen. Det krävs gemensamma förebyggande åtgärder från stadsdelsförvaltningen, polisen och civilsamhället i syfte att färre brott begås mot sårbara brottsoffer samt tydlig informationsdelning som når fram till de utsatta.

Brottslighet mot välfärdssystemen uppmärksammas alltmer i samhället i stort. Det finns behov att stärka det förebyggande arbetet och säkerställa att det finns en tydlig process för att hantera problem när de upptäcks. Problematiken kan finnas inom olika områden i våra verksamheter. Polisen utför riktade arbetsplatskontroller under ledning av regional AKC (center mot arbetslivskriminalitet) där flera myndigheter medverkar. Fokus för arbetet är arbetslivskriminalitet där konkurrensen på arbetsmarknaden snedvrids, exploaterar människor, utnyttjar skatte- och välfärdssystemet samt används för att begå brott. Föresatsen är att bedriva lokal samverkan i samma anda för att fånga upp den lokala problematik som regional ledning inte hanterar. Relevanta aktörer samverkar och använder sekretessbrytande regler för att komma åt arbetslivskriminalitet.

Medlemmar inom Skärholmens Fastighetsägare fokuserar på att utreda och stävja oriktiga hyresförhållanden i Skärholmens stadsdelsnämndsområde. Exempelvis är olaglig andrahandsuthyrning ett utbrett problem som påverkar otryggheten i bostadsområden på flera sätt och kan vara en del av kriminell verksamhet. Samverkan mellan civilsamhälle, stadsdelsförvaltning och polis kring problematiken stärks bland annat genom inrättande av ett gemensamt nätverk.

Uppföljning av socialtjänstens utförarverksamheter är fortsatt viktigt. Arbetet med att kontrollera att utförare håller avtalad kvalitet på upphandlade tjänster, på uppdrag av fackförvaltningarna, fortsätter. I de lokala avtalen som förvaltningen sluter prioriteras kontroller på nya leverantörer för att säkerställa att de uppfyller samtliga stadens krav med inbetald skatt samt nödvändiga tillstånd för att bedriva den typen av verksamhet.

Inledning

Stockholms stad och Polisregion Stockholm tecknade den 4 november 2019 en övergripande samverkansöverenskommelse. Under 2023 har överenskommelsen inklusive prioriterade samverkansområden reviderats. Den reviderade samverkansöverenskommelsen föreslås gälla från den 1 januari 2024 och tillsvidare. Den övergripande samverkansöverenskommelsen ligger till grund för lokala samverkansöverenskommelser mellan Stockholms stads förvaltningar och bolag samt lokalpolisområdena.

Inom ramen för den lokala samverkansöverenskommelsen tas en gemensam lägesbild fram. Denna lägesbild omfattar stadsdelsnämndsområdet Skärholmen, lokalpolisområde Skärholmen, utbildningsförvaltningens och trafikkontorets verksamheter samt Skärholmens fastighetsägarförening och ligger till grund för prioritering av gemensamma insatser och åtgärder.

Syfte

En lägesbild är en samlad bedömning om brott och otrygghet. I lägesbilden görs en analys av vilka brotts- och trygghetsproblem som är mest framträdande lokalt, deras karaktär och under vilka förhållanden de uppstår.

Lägesbilden kan visa var problemen inom ett område är som störst, hur situationen ser ut jämfört med referensdata och hur utvecklingen sett ut över tid. En mer avancerad lägesbild kan också innehålla prognoser eller fördjupningar kring vissa brottstyper. Lägesbilden utgör ett underlag för att välja och planera åtgärder samt visa på vilka problemområden som kräver gemensamma insatser utöver linjeverksamhet.

Lägesbilden är stadens och polisens gemensamma bild och skrivs för målgruppen anställda i respektive verksamhet.

Källor

- Stockholms stads områdesfakta (stockholm.se)
- Statistik om Stockholm – befolkningsprognos 2023
- Brottstatistik, BRÅ
- Brottstatistik, Polismyndigheten
- Polisen i region Stockholms trygghetsmätning 2023
- Stockholms stads trygghetsundersökning 2023
- Stockholms stads medborgarundersökning 2023
- Stockholms stads socialtjänstrapport 2022
- Stockholmsenkäten 2022
- Skärholmens fastighetsägare
- Utbildningsförvaltningen

Beskrivning av stadsdelsområdet

Karta över Skärholmens stadsdelsområde som omfattar stadsdelarna Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg.

Geografiskt ansvarsområde

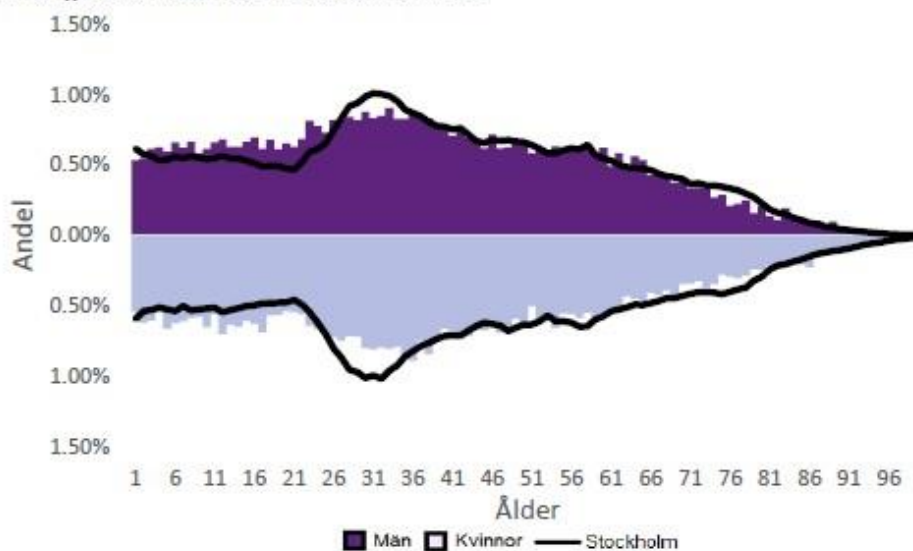
Stadsdelsförvaltningen, lokalpolisområdet, utbildningsförvaltningen och trafikkontoret tar från sina respektive verksamheter fram underlag till lägesbilden för de fyra stadsdelarna Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg. Bakgrundsfakta och statistiska uppgifter om brott och trygghet vägs samman och det görs en gemensam analys av problem i området.

Befolkning

I Skärholmens stadsdelsnämndsområde bor idag drygt 37 000 invånare med en beräknad tillväxt, bland annat tack vare stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen, ett profilprojekt för social hållbarhet. Av invånarna är 72 % födda i utlandet eller är inrikes född med två utrikesfödda föräldrar, jämfört med Stockholms stad där motsvarande andel är 35 %. I Bredäng är andelen 64 % och i Vårberg 75 %. Folkmängden i Skärholmens stadsdelsnämndsområde beräknas öka med 24 % fram till utgången av 2032 vilket främst beror på nybyggnation.

Det bor fler barn och unga i Skärholmens stadsdelsområde jämfört med genomsnittet för staden.

Folkmängd efter ålder den 31 december 2022

Källa: Stockholms stads områdesfakta (stockholm.se)

Under prognosperioden fram till 2032 beräknas barn 1-15 år öka, särskilt i gruppen 1-5 år. Orsaken är att det väntas byggas många nya bostäder i förhållande till hur många bostäder som färdigställts de senaste åren. Generellt ökar antalet barn mest i områden där nyproduktion förväntas vara hög.

Beroende på befolkningsstrukturen med bland annat stora födelsekullar på 1940-talet ökar antalet äldre i hela staden då de nu når åttioårsåldern. Jämförelsevis förutses en relativt liten ökning i Skärholmens stadsdelsnämndsområde där personer 80 år och äldre förväntas öka med 230 personer mellan 2022 och 2032.

Diarienummer:

37

Lokalpolisområde Skärholmen
Skärholmens stadsdelsförvaltning:
Utbildningsförvaltningen
Trafikkontoret

Sid 6 av

Arbete

Andel förvärvsarbetande 20-64 år i stadsdelsnämndsområdet är drygt 69 % medan det i staden är närmare 80 %. Andelen förvärvsarbetande kvinnor skiljer sig mellan stadsdelarna där Sättra har högst andel med 72 % och Skärholmen lägst med 63 %.

Öppet arbetslösa som en del av befolkningen är 5 % i Skärholmens stadsdelsnämndsområde, jämfört med nästan 3 % i staden.

Inkomst

Medelinkomst bland inkomsttagare i Skärholmens stadsdelsnämndsområde är lägre än genomsnittet för staden. Sättra har högst medelinkomst 290 100 och Skärholmen har lägst 250 600. Genomsnittet för staden är 431 800.

Boende

Två tredjedelar av bostäderna i stadsdelsnämndsområdet är hyresrätter. I Skärholmen och Sättra är allmännyttiga bostadsbolag den vanligaste formen medan merparten av hyresrätterna i Bredäng och Vårberg har privata hyresvärdar. Särskilt i Vårberg dominerar privata hyresvärdar, ca 87 % av hyresbeståndet ägs och förvaltas i denna form. Sättra är den stadsdel som har flest bostadsrätter tätt följd av Skärholmen medan äganderätter i form av småhus är ungefär lika vanligt i alla stadsdelar med undantag för Bredäng som har färre.

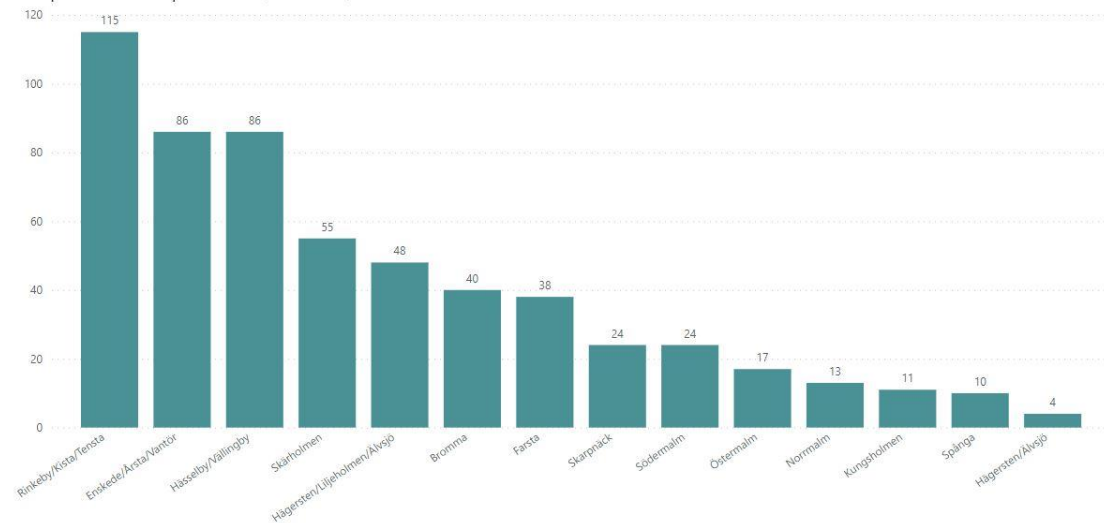
Utbildning

Bredäng har högst andel utbildade på eftergymnasial nivå med nästan 50 % och Skärholmen har lägst med knappt 34 %. Genomsnittet för Stockholms stad är 62 %.

Av de elever i årskurserna F-9 som bor i Skärholmen går 67,5 % i skolor i kommunal regi, 32,1 % har valt fristående skola, övriga i statlig skola (0,04 %). 13 % av de elever som valt att gå i en kommunal skola har valt en skola utanför Skärholmen.

Andel elever som har valt att gå i fristående skolors regi varierar inom stadsdelsområdet. I Bredäng går 22 % av områdets elever i fristående skola jämfört med Sättra där 24 % av områdets elever har valt en fristående skola. I Vårberg går 42 % av eleverna i friskola.

Skärholmen är en av de stadsdelar som har tagit emot flest nyanlända elever under perioden januari till september men antalet har sjunkit med cirka 40 % jämfört med motsvarande period 2022. Lillholmsskolan har tagit emot flest nyanlända elever.

Antal placerade elever per stadsdel (Grundskola)

Kunskapsresultat

Resultaten för eleverna som gick ut årskurs 9 i kommunal skola varierar i stadsdelen. Majoriteten av skolorna redovisar högre resultat än förväntat utifrån de socioekonomiska förutsättningarna. Resultaten för eleverna i årskurs 6 är mer jämna för de kommunala skolorna i stadsdelen, samtliga resultat ligger dock under genomsnittet för staden.

Brister i simkunnsighet är en bidragande orsak till att elever inte når godkänt betyg för ämnet idrott och hälsa.

Resultat åk 9 Skärholmen:

	Meritvärde			Behörighet			Alla E		
2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	
227,3	232,3	233	81,3%	84,4%	87,0%	63,8%	70,5%	74,0%	
Staden		247,6			88,1%			79,4%	

Tabell 1. Resultat årskurs 9, inkl nyanlända, åren 2021-2023 för kommunala skolor i Skärholmen (för behörighet till yrkesprogram krävs minst godkänt i matematik, engelska och svenska/svenska som andraspråk samt i ytterligare fem ämnen).

Resultat åk 6 Skärholmen:

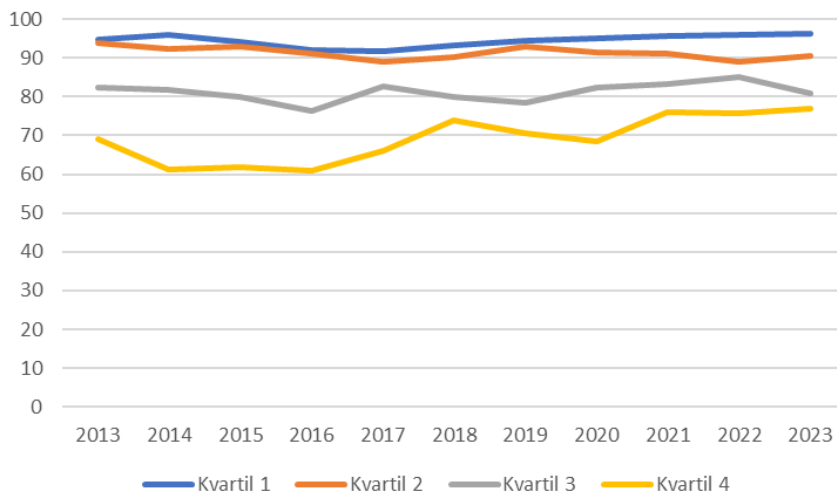
Meritvärde			Behörighet			Alla E		
2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
199,6	198,5	202,2	69,8%	67,3%	68,7%	46,4	42,4%	44,4 %
Staden		230,9			86,2%			77,4%

Tabell 2. Resultat årskurs 6, inkl nyanlända, åren 2021-2023 för kommunala skolor i Skärholmen (för behörighet till yrkesprogram krävs minst godkänt i matematik, engelska och svenska/svenska som andraspråk samt i ytterligare fem ämnen).

Ett lågt socioekonomiskt index på en skola innebär att skolan generellt sett har gynnsamma förutsättningar för ett bra resultat och ett högt index signalerar att skolan har mer ogynnsamma förutsättningar. Ett index på 100 är genomsnittet för Stockholms stad. I indexet ingår om eleven invandrat till Sverige och i så fall invandringsår, vårdnadshavarnas utbildningsnivå, om vårdnadshavare uppbär ekonomiskt bistånd, och boende- och familjesituation (i vilken utsträckning eleven bor med vårdnadshavare), samt de två strukturella variablerna vilket område eleven bor i och var skolan är belägen. Indexet är beräknat utifrån en statistisk modell med variabler som påverkar elevers skolprestationer. Skolor i kvartil 1 har den mest gynnsamma socioekonomiska bakgrunden för goda kunskapsresultat och skolor i kvartil 4 den mest ogynnsamma.

Skolenhet	Socioekonomiskt index 2023	Kvartil
Bredängsskolan	262	4
Lillholmsskolan	303	4
Slättgårdsskolan	185	4
Sätraskolan	192	4
Söderholmsskolan	259	4

Tabell 3. Socioekonomiskt index per skola i Skärholmen 2023-2024

Tabell 4: Andel behöriga till yrkesprogram (%), årskurs 9, inkl nyanlända, 2013 – 2023 efter skolornas socioekonomiska index, kvartilsuppdelat Stockholms stads kommunala skolor.

I stadsdelsnämndsområdets förskolor är fördelningen av inskrivna barn cirka två tredjedelar i kommunal förskola och en tredjedel i fristående förskola eller annan pedagogisk verksamhet.

I förvaltningens förskolor har 58,5 % av barnen ett annat modersmål än svenska. Bland pedagogerna är 85 % flerspråkiga. I ett stadsdelsnämndsområde med många flerspråkiga barn krävs goda kunskaper hos pedagoger om barns språkutveckling och andraspråksutveckling i svenska. I stadsdelsnämndsområdet är ca 89 % av 2-5-åringarna inskrivna i förskolan, vilket är en lägre andel jämfört med stadens som helhet. Att barn går i förskola har betydelse för språkutvecklingen och är också en skyddsfaktor (*Skolverket*). Utifrån Skärholmens lokala kontext behöver förvaltningen långsiktigt arbeta med språk, demokrati och hälsa.

Orosanmälningar och inledda utredningar inom socialtjänsten

Barn mellan 0-5 år samt unga mellan 18-20 år aktualiserades i lägre utsträckning för utredning än barn i åldern 6-17 år. Barn i åldern 15-17 år utreddes i högre utsträckning än barn och unga i övriga åldersgrupper (*Socialtjänstrapporten 2022*).

Tabell 3:3 Andel unika barn som aktualiserades för en utredning efter anmälan i relation till befolkningen totalt samt uppdelat på åldersgrupp och stadsdelsnämnd 2022*

Stadsdelsnämnd	0–5 år (%)	6–12 år (%)	13–14 år (%)	15–17 år (%)	18–20 år (%)	Samtliga (%)
Rinkeby-Kista	6,0	7,9	6,5	13,8	3,4	7,3
Spånga-Tensta	4,5	8,1	4,8	9,8	1,4	6,0
Hässelby-Vällingby	6,3	8,8	5,4	9,6	1,4	6,7
Bromma	2,7	4,2	3,3	4,9	0,7	3,3
Kungsholmen	1,4	2,2	2,2	2,8	1,0	1,8
Norrmalm	1,7	3,7	2,9	4,5	0,7	2,6
Östermalm	1,8	3,9	2,9	3,6	0,7	2,6
Södermalm	1,7	3,4	2,8	4,2	1,0	2,6
Enskede-Årsta-Vantör	5,1	8,0	5,4	9,1	2,4	6,2
Skarpnäck	2,0	3,7	3,5	6,8	1,6	3,3
Farsta	3,6	6,6	5,7	8,6	1,8	5,3
Hägersten-Älvsjö	3,0	4,4	3,9	6,3	1,7	3,8
Skärholmen	7,6	10,6	9,1	11,9	3,8	8,8
Totalt i staden	3,4	5,7	4,3	7,2	1,5	4,5

Källa: Sociala System

Denna tabell avser barnens ålder vid årets slut och inte ålder vid tidpunkten när anmälan inkom.

Källa: Socialtjänstrapporten 2022

Knappt 9 % av alla barn och unga i Skärholmens stadsdelsnämndsområde berördes av en utredning under 2022. Skillnaden är stor mellan stadsdelsnämndsområdena och som en jämförelse berördes knappt 2 % på Kungsholmen.

Våld i nära relation

Antalet personer utsatta för våld i nära relation i Skärholmens stadsdelsnämndsområde var 454 personer år 2022 vilket är en ökning från år 2021 då det var 183 personer.

(Socialtjänstrapporten 2022)

Beskrivning av lokalpolisområdet

Karta över stadsdelsområde Skärholmen och delar av stadsdelsområde Hägersten-Älvsjö som ingår i polisområdet Skärholmen. Stadsdelen Hägersten-Älvsjö var tidigare Hägersten-Liljeholmen men slogs ihop med Älvsjö våren 2020. Delen Älvsjö ansvarar lokalpolisen Globen för.

Geografiskt ansvarsområde

Lokalpolisområdena tar för sin verksamhet ensidigt fram lokala lägesbilder om brott och otrygghet. Lägesbilden läggs samman med lägesbilderna från stadsdelsförvaltningen och andra samverkansparter som t.ex. utbildningsförvaltningen och Skärholmens fastighetsägare för en gemensam analys av de aktuella problemen i området.

Medborgarlöften

Syftet med Lokalpolisområde Skärholmens medborgarlöfte är att synliggöra för medborgare inom lokalpolisområdet att vi prioriterar medborgarnas trygghet och det brottspreventiva arbetet.

Situationen idag

Diarienummer:

37

Lokalpolisområde Skärholmen
Skärholmens stadsdelsförvaltning:
Utbildningsförvaltningen
Trafikkontoret

Sid 12 av

Lokalpolisområde (LPO) Skärholmen omfattar stadsdelsområdena; Skärholmen och Hägersten-Älvsjö. Lokalpolisområdet tar löpande fram lägesbilder som ligger till grund för hur vi fördelar våra resurser mot en ständigt förändrande problembild.

Lägesbilderna bygger bland annat på statistiska uppgifter, dialoger med medborgare och de problembilder som lyfts fram vid samverkan med stadsdelarna.

En av de frågor som upprepat belyses av medborgarna är trygghet under kvällar och nätter, speciellt kopplat till centrumanläggningar med omnejd.

Stadsdelsområdena har till viss del olika utmaningar och medborgarlöftena kan komma att skilja sig åt. Detta medborgarlöfte riktar sig till Skärholmens medborgare.

Insatser för att öka tryggheten och stärka lokalsamhället

LPO Skärholmen ska verka för att minska risken för kriminalitet och våld i offentlig miljö, aktivt arbeta förebyggande mot brott och öka tryggheten i området. Det finns även ett särskilt fokus, att fånga upp unga i riskzon, som genomsyrar samverkanshelg. Detta för att vi långsiktigt ska kunna fånga upp ungdomar i tid och tillsammans med socialtjänsten jobba brottsförebyggande. Detta genom att använda flertalet arbetsätt framtagna med bland annat socialtjänsten, främst SIG (Sociala insatsgrupper) och avhopparprogrammen.

Detta ska vi arbeta för genom att ha hög närvaro i våra centrumanläggningar med omnejd där det genom den delade lägesbilden är känt att det är större aktivitet av kriminella och risk för våldsbrott i den offentliga miljön. Exempelvis vid de lokala krogarna i Bredäng och Vårberg centrum samt i kollektivtrafiken.

LPO Skärholmen kommer avsätta resurs för att arbeta mot detta under minst 40 av årets 52 helger och med en särskild samverkansinsats arbeta i syfte att delvis öka den polisiära närvaron där det behövs som mest men även stärka samverkan mellan alla de funktioner som arbetar i våra områden så som nattvandrare och fältassistenter med flera.

Utöver detta kommer våra områdespoliser arbeta i de områdena där det behövs kopplat till lägesbilden, ha en långsiktig arbetsplan med det brottsförebyggande arbetet för att nå målet med att Vårberg och Bredäng inte ska klassificeras som utsatta områden.

Platssamverkan Vårberg-Skärholmen-Sätra-Bredäng

Vårberg och Bredäng är definierade som utsatta områden. Detta är någonting som LPO Skärholmen tillsammans med Skärholmens stadsdelsförvaltning vill ändra på. Ett gemensamt, långsiktigt, mål är att Vårberg och Bredäng inte längre ska definieras som utsatta områden. Tillsammans med stadsdelsförvaltningen har LPO Skärholmen en platssamverkan för att samla verksamma aktörer på fyra geografiska platser i stadsdelsområdet för att gemensamt identifiera åtgärder på lokalt uppstådda problem. LPO Skärholmen kommer under 2023 att fortsätta samt utveckla arbetet inom platssamverkan.

Trygghetsvandringar

För att följa upp tryggheten inom våra stadsdelar sett till den situationella brottspreventionen lovar vi att vara en engagerad och aktiv part i den årliga trygghetsvandring som görs tillsammans med stadsdelsförvaltningen.

Beskrivning av brottsligheten

Polisens nationella operativa avdelning (NOA) bedömde hösten 2023 fortsatt Vårberg och Bredäng som utsatta områden.

I stadsdelsområdet verkar ett flertal kriminella nätverk och narkotikaförsäljning sker på flera olika platser. Lokalpolisområdet och stadsdelsförvaltningen har bedömt att det finns fyra öppna drogsener i stadsdelsnämndsområdet, vid centrumanläggningarna i de fyra stadsdelarna. Tystnadskultur och otillåten påverkan kan kopplas till detta. Försäljning av droger och häng av unga och unga vuxna sker även i källare och trapphus i fastigheter nära centrumområdena och hanteringen av narkotika i området bedöms som omfattande. I de medborgardialoger som genomförts upplever boende i området de öppna narkotikascenerna i centrummiljöerna samt nyrekryteringen som de största problemen i området.

Det finns utmaningar med stöldbrottslighet från butiker och näringsverksamheter, i huvudsak kopplat till de olika centrumen. Skärholmens centrum är störst och därför sker det största antalet butiksstölder där.

En annan problematik gäller våldsbrottslighet och narkotikabrottslighet i centrummiljöerna, relaterat till grupperingar av ungdomar och unga vuxna samt organiserad brottslighet och kriminella nätverk. Våldsbrottsligheten har en

koppling till tunnelbane- och busstrafikhållplatserna samt till olika restaurang- och nöjesetablissemang i centrumanläggningarna.

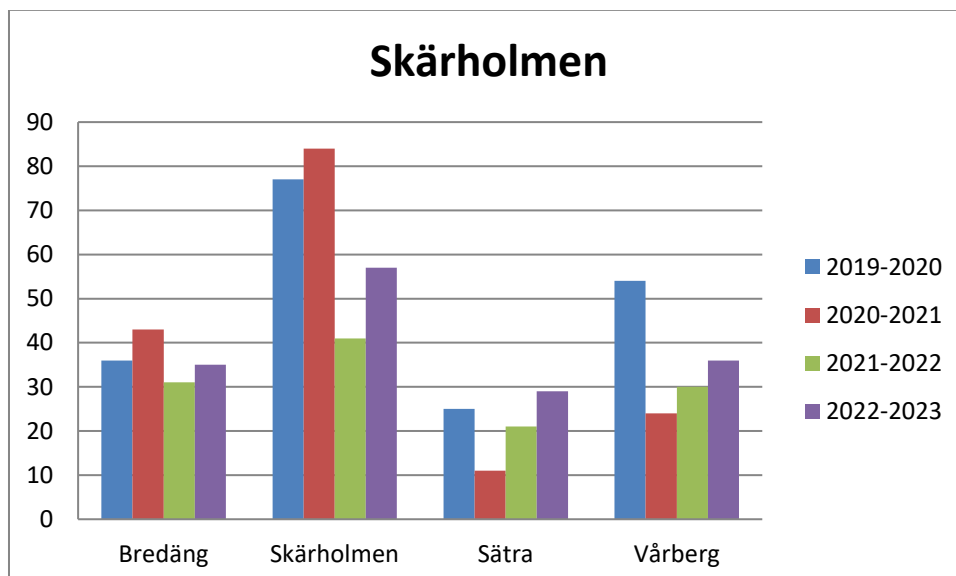
Det sker även olika typer av brott på och i nära anslutning till stadsdelsområdets olika skolor.

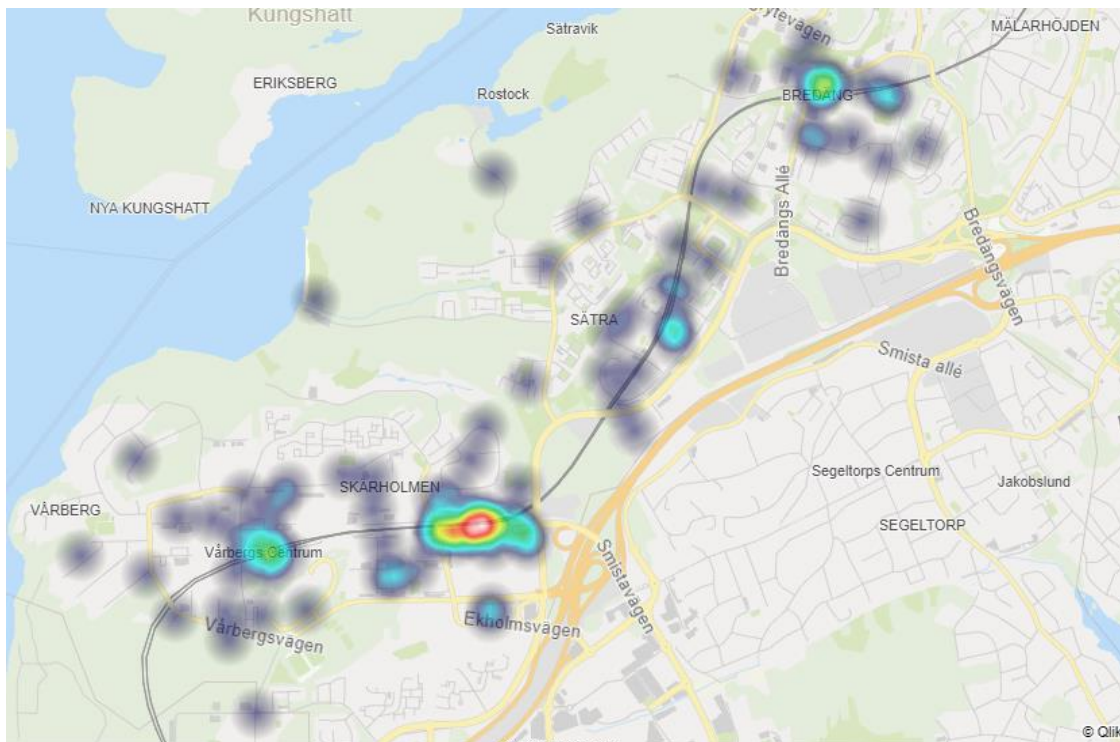
I Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg har polisen liknande utmaningar. Bredäng och Vårberg är av polisen klassificerade som utsatta områden och den största utmaningen i respektive fyra områden är öppen narkotikaförsäljning.

Anmälda brott

I Trygghetsundersökningen i region Stockholm 2023 svarar 8 % av de som blivit utsatta för brott under de senaste 12 månaderna att de anmält samtliga brott, motsvarande siffra 2020 var 12 %. 28 % uppger att de inte har anmält brott, vilket är en minskning från 2020 då 12 % uppgav detsamma. Ett antagande är att benägenheten att anmäla brott har minskat.

Våld i offentlig miljö

Heatmap över våld i offentlig miljö 2023

Våld i offentlig miljö är ett brott som mest sker sena kvällar och under helger. Målsägande är i de flesta av fallen en vuxen man som blir utsatt av en obekant gärningsman. I samtliga områden ses en negativ trend. Antalet anmälda brott har ökat något och Skärholmen är det område som sticker ut mest.

I Stockholms stads trygghetsmätning 2023 uppger 1 % att de under de senaste 12 månaderna varit utsatt för att någon med avsikt slog, sparkade eller utsatte för annan typ av fysiskt våld som ledde till synliga märken, skador eller smärta, vilket är jämförbart med stadens genomsnitt. Det har skett en minskning från tidigare år med undantag för Bredäng där andelen är 3 %.

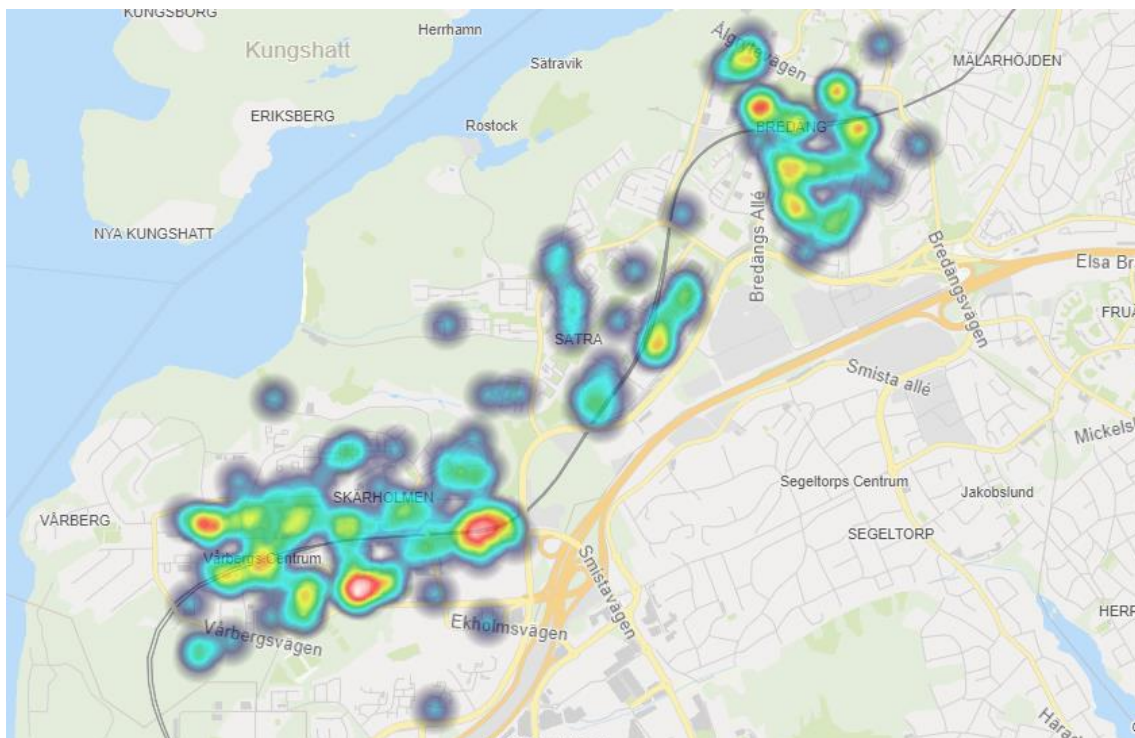
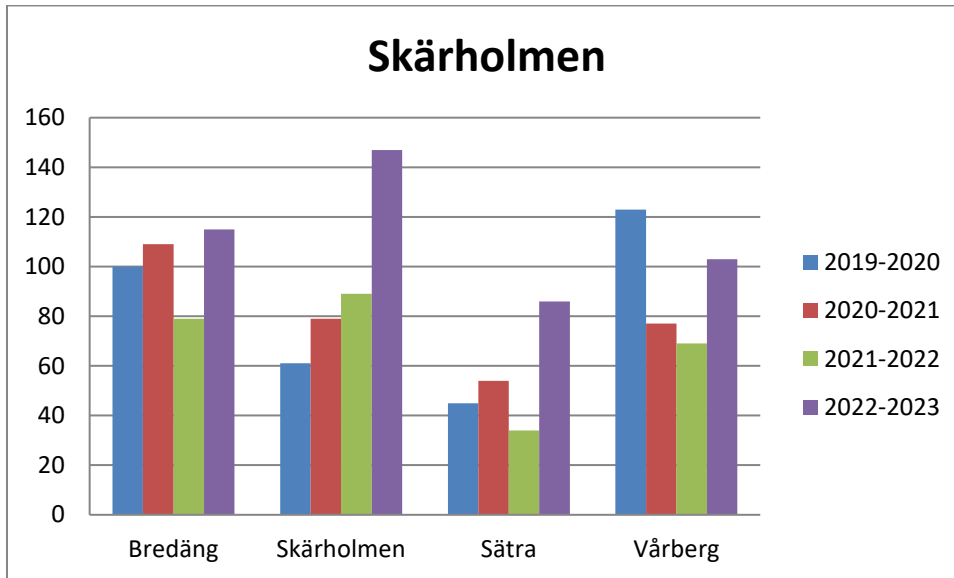
Brott i nära relation

Diarienummer:

37

Lokalpolisområde Skärholmen
Skärholmens stadsdelsförvaltning:
Utbildningsförvaltningen
Trafikkontoret

Sid 16 av

Heatmap över brott i nära relation 2023

Brott i nära relation är ett brott som har ett stort mörkertal, då anmälningsbenägenheten är låg. Andelen anmälda brott har ökat de senaste åren, vilket generellt sett antyder att anmälningsbenägenheten har ökat och inte brottet i sig. På grund av förändringar inom polisens brottskodsgrupper (dvs vilka brottskoder som ingår i en brottskodsgrupp) är

Diarienummer:

Sid 17 av

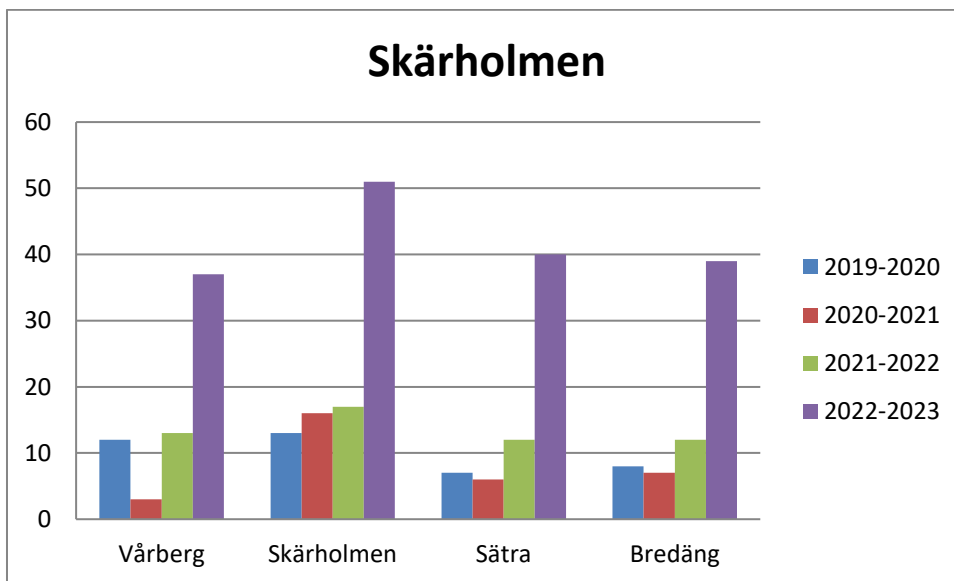
37

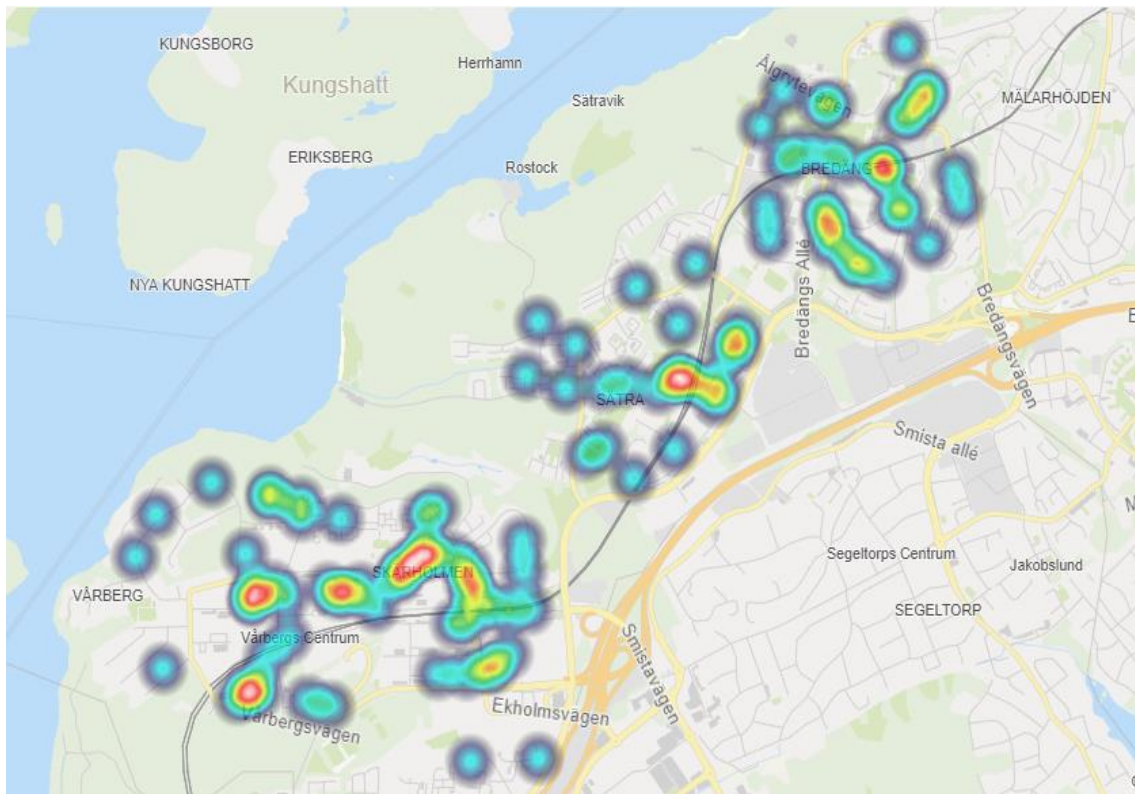
Lokalpolisområde Skärholmen
 Skärholmens stadsdelsförvaltning:
 Utbildningsförvaltningen
 Trafikkontoret

siffrorna för 2020–2021 endast jämförbara med 2021–2022 och inte övriga tidsperioder. Vi ser en generell kraftig ökning i anmälningar under 2023. Även socialtjänstens relationsvårdscenter RVC ser en ökning av antalet inkommande ärenden.

I Stockholms stads trygghetsmätning ställs frågan om du själv under de senaste 12 månaderna, under ett bråk/gräl med den du har eller har haft en relation med, utsatts för lindriga slag, knuffar, hot, trakasserier eller dylikt. Färre än en halv procent har svarat att de varit utsatta vilket är en liten minskning sedan förra mätningen 2020. Då det i brottsstatistiken framgår att anmälningar ökat i samtliga stadsdelar kan resultatet i trygghetsmätningen antas bero på att det är känsliga uppgifter att lämna, även om det sker anonymt. Det ligger även i linje med polisens bedömning att det finns ett mörkertal avseende polisanmälningar.

Bedrägeribrott mot äldre

Heatmap över bedrägeribrott mot äldre/personer med funktionsnedsättning 2023

Bedrägeribrott mot äldre/personer med funktionsnedsättning är en brottskategori som generellt har ökat de senaste åren. Under 2023 har vi sett en kraftfull ökning av anmälda brott i denna kategori. Det är en stor utmaning för både polis och resten av samhället att ta sig an detta växande problem då större delen av målsägande är äldre och det är svårare med ett säkerhetsnät för dessa personer.

I region Stockholms trygghetsundersökning 2023 uppger 6 % att de någon gång de senaste 12 månaderna utsatts för bedrägeri. Det är en ökning med 1 procentenhet sedan 2022.

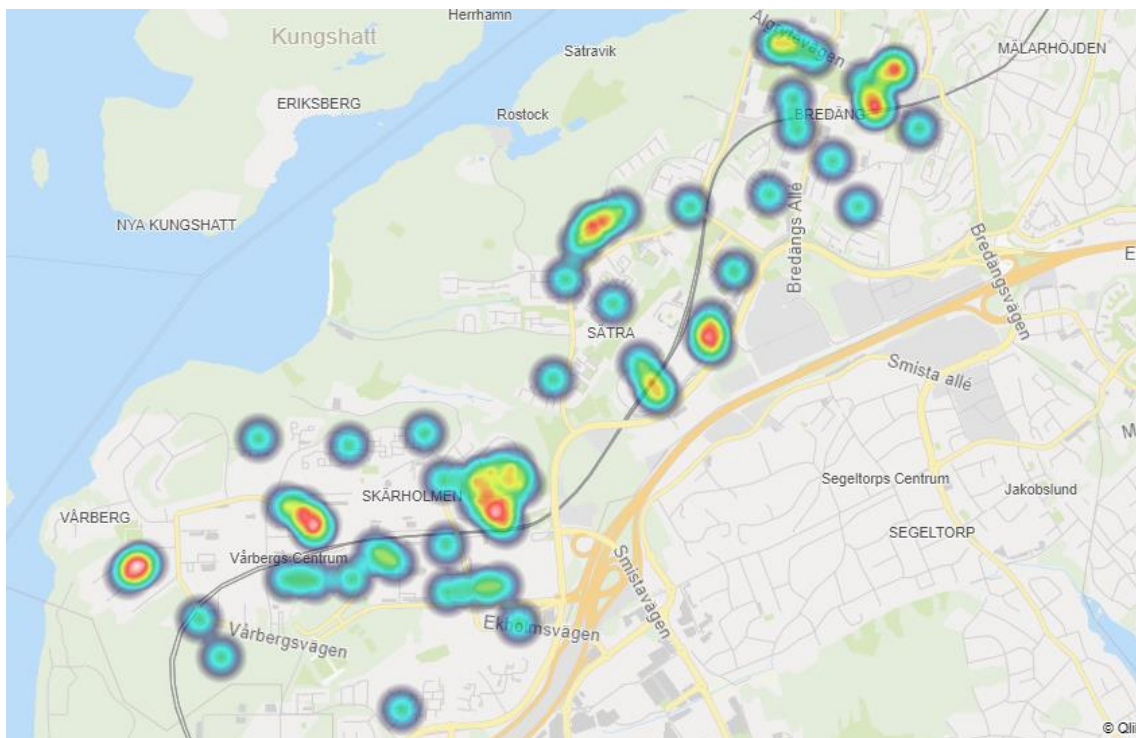
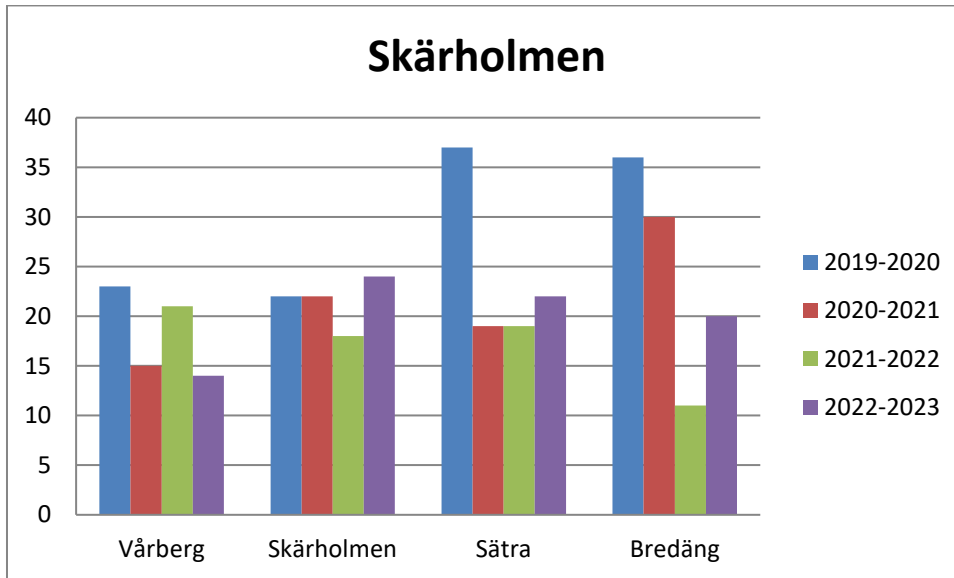
Inbrott i bostad

Diarienummer:

37

Lokalpolisområde Skärholmen
Skärholmens stadsdelsförvaltning:
Utbildningsförvaltningen
Trafikkontoret

Sid 19 av

Heatmap över inbrott i bostad 2023

I hela stadsdelsområdet har andelen inbrott och inbrottsförsök minskat över tid.

Inbrotten sker oftast under de mörka månaderna på året samt under

Diarienummer:

37

Lokalpolisområde Skärholmen

Skärholmens stadsdelsförvaltning:

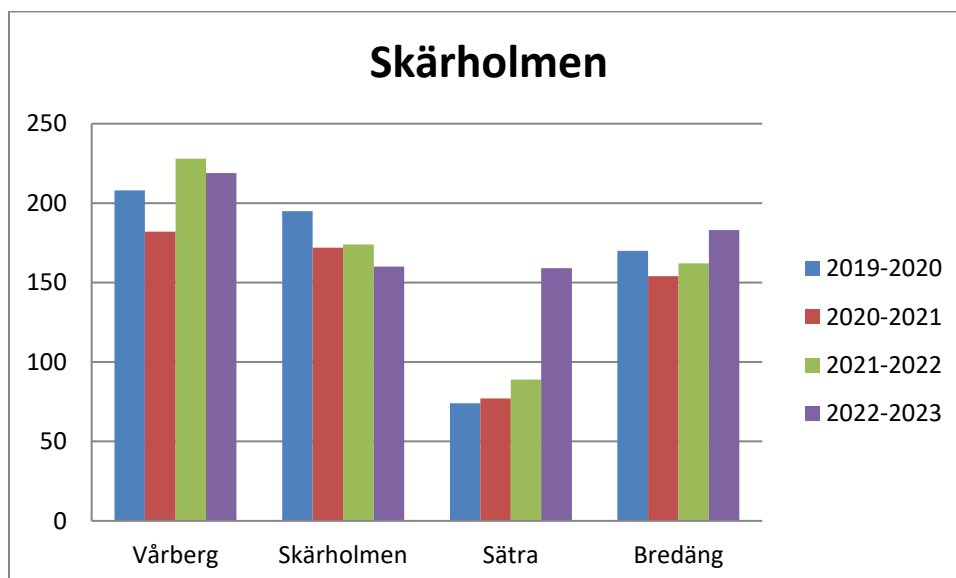
Utbildningsförvaltningen

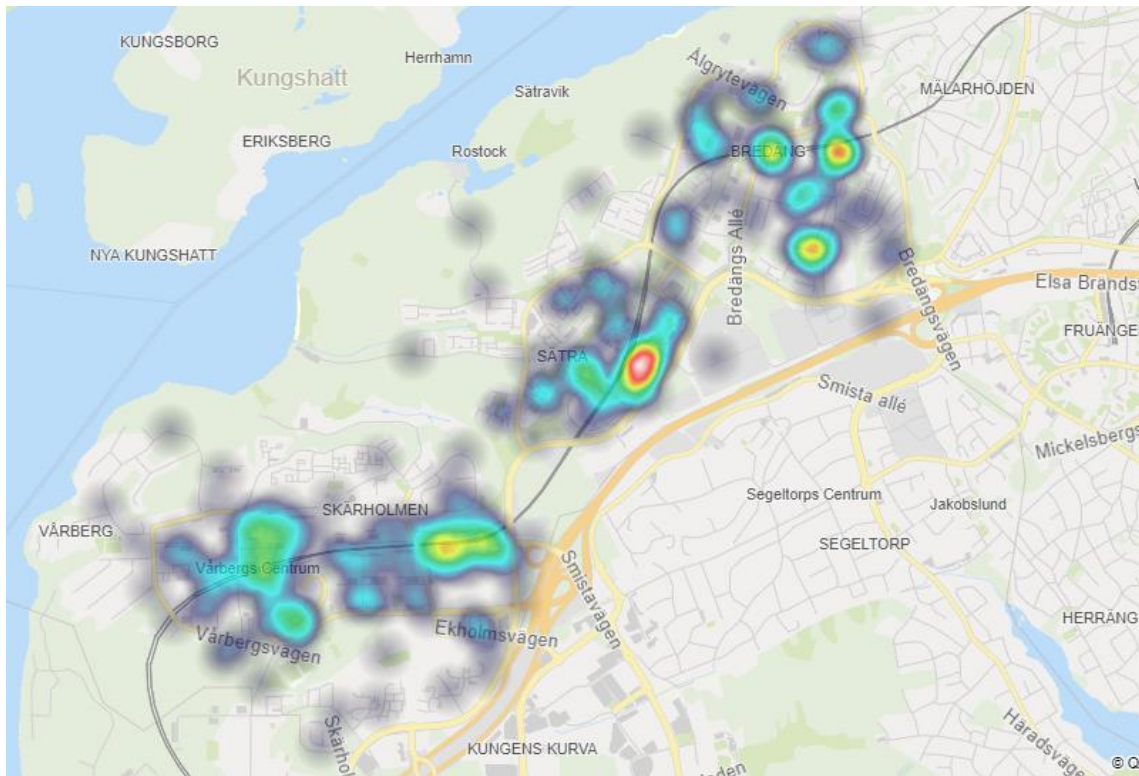
Trafikkontoret

semestertider. Under tidsperioden 2021–2022 ser vi en större minskning av inbrott i Bredäng, viss ökning i Vårberg, och i stort sett oförändrade siffror i Skärholmen och Sättra.

Genom att polisen hjälper till med att starta fler grannsamverkansföreningar ökar möjligheterna att förebygga brott och minska otryggheten i bostadsområden i vårt lokalpolisområde. Detta genom att de boende själv tar ansvar för att bevaka sina bostäder och vad som sker i det egna närområdet. Föreningsverksamhet och samarbeten mellan medborgarna i bostadsområden har även lyfts fram som en faktor som kan stärka den kollektiva förmågan i det lokala området, vilket också är en viktig del i arbetet med grannsamverkansföreningar. Under 2022–2023 har lokalpolisområdet sett en mindre ökning i tre av områdena (Skärholmen, Sättra och Bredäng). Det kan ha flera förklaringar men en är att Coronapandemin inte längre är ett lika stort hinder för kriminella aktörer att ta sig in i landet och genomföra sina inbrottsserier innan de lämnar landet igen.

Narkotikabrottslighet

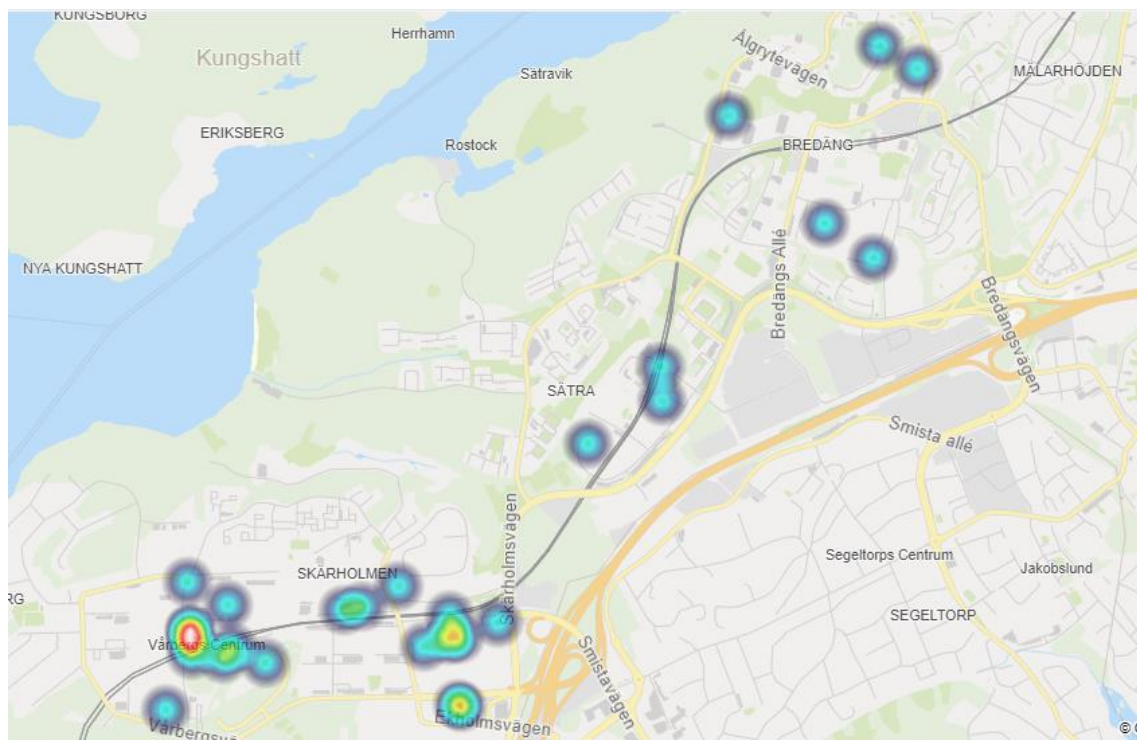
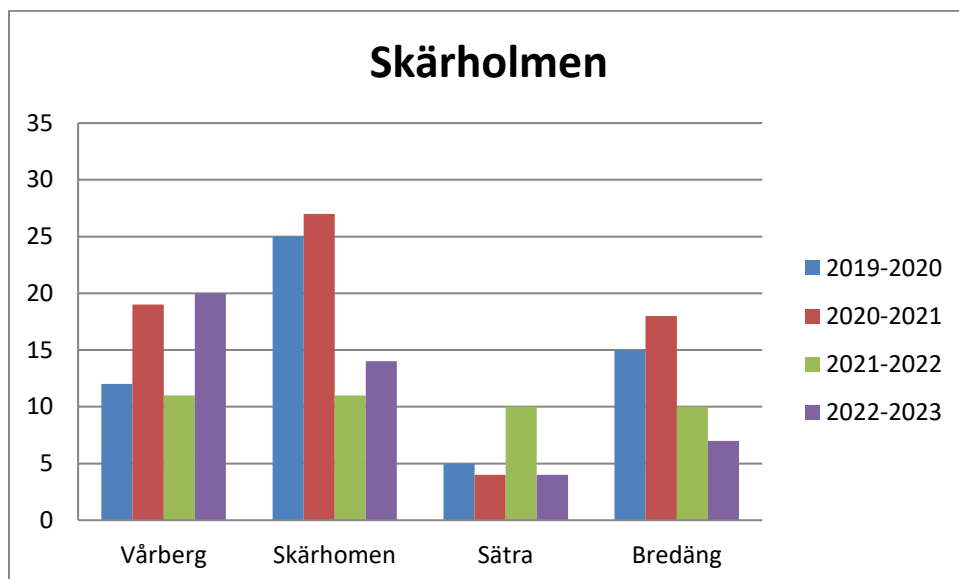

Heatmap över narkotikabrottslighet 2023

Eftersom narkotikabrott är en brottskategori som saknar målsägande uppdagas de i de flesta fall genom polisiär närvaro eller genom tips till polisen. Det betyder att en ökad mängd av anmälda narkotikabrott på en specifik plats ofta är resultatet av polisnärvaro och polisiära ingripanden. Statistiken kan däremot visa hur polisen valt att lägga sina resurser, vilket ofta är baserat på iakttagelser från allmänhet eller andra former av underrättelser. På så vis ger statistiken en viss bild av hur narkotikabrottsligheten är utbredd, även om mörkertalet är stort. Under 2019 hade Polisen en narkotikainsats i Vårberg, Euphoria. Utfallet av insatsen innebar att flertalet tongivande personer inom narkotika i Vårberg blev frihetsberövade under 2019–2020. Av stapeln går att se en minskning i antalet brott gällande narkotika i Vårberg under 2019–2020 och insatsen kan ha haft en bidragande effekt till detta, även fortsatt under 2020–2021. Både under hösten 2020 och under stora delar av 2021 hade lokalpolisområdet ett särskilt fokus på Bredäng och Sättra av flera olika anledningar, vilket också kan vara orsaken till att det skedde en liten ökning av rapporterade narkotikabrott i dessa områden. Fortsatt aktivt arbete har genomförts i centrumområdena 2023 och siffrorna ligger på en lite högre nivå i förhållande till förra året, främst i Sättra.

Personrån

Heatmap över personrån 2023

Diarienummer:

37

Lokalpolisområde Skärholmen

Skärholmens stadsdelsförvaltning:

Utbildningsförvaltningen

Trafikkontoret

Sid 23 av

Personrån sker oftast under kvälls- och nattetid. Kollektivtrafiken har en tendens att bli en så kallad ”hot spot” för dessa brott, det betyder att målsäganden i flera fall blivit identifierad av en gärningsman i anslutning till kollektivtrafiken, rånet kan däremot sedan ske på en avlägsen plats en bit där ifrån. Vi ser en minskning i två av våra områden, i Skärholmen en liten ökning, dock en större ökning större i Vårberg.

I Stockholms stads trygghetsmätning 2023 uppger 3 % att de under de senaste 12 månaderna blivit utsatta för rån, jämfört med 2 % i staden. I överensstämmelse med statistiken över anmälda brott har det skett en ökning i Vårberg.

I Stockholmsenkäten 2022 uppger 6 % av pojkarna i grundskolans årskurs 9 att de blivit rånade medan 3 % av flickorna uppger detsamma. För staden totalt är andelen 5 respektive 2 %.

Organiserad brottslighet

Organiserad brottslighet förekommer på olika nivåer i skiftande omfattning i lokalpolisområdet. Främst associeras organiserad brottslighet till kriminella nätverk med våldskapital som tjänar pengar genom försäljning av narkotika och vapen.

En del av den organiserade brottsligheten kan vara kopplad till bland annat inbrott i bostad och bedrägerier mot äldre och funktionsnedsatta, men avseende anmälningar finns här ett stort mörkertal.

Eftersom den organiserade brottsligheten kan omfatta många olika slags brott är det svårt att specifikt beskriva problematiken i form av brottsstatistik.

Beskrivning av tryggheten

Stadens trygghetsmätning 2023

Stadens trygghetsmätning från år 2023 visar att upplevelsen av otrygghet är större i Skärholmens stadsdelsnämndsområde än i staden i stort. Sedan år 2020 när den senaste trygghetsmätningen genomfördes har den upplevda otryggheten enligt mätningen ökat med 1 procentenhet. Andelen som känner sig mycket otrygg eller inte går ut ensam på kvällen av oro att utsättas för brott i området där de bor uppgick år 2020 till 19 % och år 2023 till 20 %. För staden i stort är andelen 10 %. Kvinnor i stadsdelsnämndsområdet svarar i högre grad att de känner sig mycket otrygga, 27 %, liksom personer med

funktionsnedsättning, 24 %. Äldre (66-79 år) uppger i lägre grad att de känner oro, 9 %. Dock ökar känslan av otrygghet för de som är 80 år och äldre, 22 %.

Fördelad på stadsdelsområden visar statistiken att Skärholmen och Vårberg är de områden där högst andel känner sig mycket otrygga i området där de bor, 23 %. För Skärholmen är det en ökning med 5 procentenheter sedan år 2020 och för Vårberg en minskning med 2 procentenheter. I Sättra uppger 20 % att de känner sig mycket otrygga vilket är en ökning med 3 procentenheter sedan 2020. Bredäng är det område där lägst andel känner sig mycket otrygga, 15 %, det är också en minskning med 2 procentenheter sedan 2020.

Överfall eller våld utanför hemmet uppger 18 % att de ganska ofta/mycket ofta är oroliga att utsättas för i området där de bor, jämfört med för staden där siffran är 12 %. Kvinnor uppger i högre utsträckning att de är oroliga, 29 %. Äldre (66-79 år) uppger i lägre utsträckning att de är oroliga för denna typ av brott, 9 %.

Färre känner sig oroliga att utsättas för *överfall eller våld i hemmet* men andelen som uppger denna oro är mer än dubbelt så hög som genomsnittet för staden, 5 respektive 2 %.

Oro att utsättas för *rån* är särskilt hög för personer med funktionsnedsättning. 36 % i denna grupp uppger att de ganska ofta/mycket ofta är oroliga för att utsättas i området där de bor, jämfört med 26 % generellt för stadsdelsnämndsområdet. Även kvinnor svarar i högre grad att de är oroliga att utsättas för rån, 31 %.

Personer med funktionsnedsättning sticker ut också när det gäller oro att utsättas för *hot, trakasserier och bedrägeri på Internet*. 31 % uppger att de ganska ofta/mycket ofta är oroliga jämfört med 24 % generellt i stadsdelsnämndsområdet. Äldre (66-79 år) svarar i lägre grad att de känner oro, 21 %.

Andelen som uppger att de är oroliga att utsättas för *sexuella trakasserier utanför hemmet* är 12 % jämfört med 8 % för staden. Det är dock färre i stadsdelsnämndsområdet som uppger att de *utsatts* för den här typen av brott, 2 %, jämfört med 3 % i staden.

Inbrott i bostad är ytterligare ett brott där andelen som uppger oro är högre än i staden totalt, 28 respektive 18 %. Samtidigt är andelen som uppger att deras hushåll de senaste 12 månaderna *utsatts* för någon typ av stöld mindre än för staden, 4 % jämfört med 8 %. För samma fråga avseende skadegörelse är andelen 1 % jämfört med 4 % för staden.

Likartade resultat där boende i Skärholmens stadsdelsnämndsområde i lägre grad jämfört med staden uppger utsatthet för brott redovisas i stadens trygghetsmätning. På frågan om ditt hushåll under de senaste 12 månaderna *utsatts* för brott svarar 13 % i stadsdelsnämndsområdet ja medan motsvarande siffra för staden är 18 %. På frågan om du själv under de senaste 12 månaderna blivit *utsatt* för hot på ett sådant sätt att du blev rädd svarar 4 % i Skärholmens stadsdelsnämndsområde ja medan motsvarande siffra för staden är 5 %. Ändå är oron att utsättas för brott generellt högre i Skärholmens stadsdelsnämndsområde än för staden i stort.

Boende i Skärholmens stadsdelsnämndsområde uppger i högre grad jämfört med staden oro att *vistas på platser i sitt bostadshus eller dess närhet* kopplat till att utsättas för brott. 32 % uppger att de känner sig oroliga på en eller flera platser medan genomsnittet för staden är 22 %. Skillnaden mellan de olika stadsdelarna Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg är marginell, gemensamt är att oron ökat sedan 2020 med undantag för Vårberg där oron minskat med 3 procentenheter. Platser där det är vanligt att känna oro är exempelvis källare, trapphus, tvättstuga och soprum. Yngre (16-19 år) är den åldersgrupp som oftast känner sig orolig att *vistas på vissa platser i sitt bostadshus*, 39 %, medan personer som är 80 år och äldre är den åldersgrupp som minst ofta känner sig oroliga, 21 %.

Att känna otrygghet och oro att utsättas för brott kan påverka människors liv negativt, bland annat genom begränsningar i vardagen. 45 % svarar att de ganska ofta/mycket ofta avstår från att gå ut vissa tider på dygnet jämfört med 32 % i staden. Därtill svarar 24 % att de ganska ofta/mycket ofta avstår från aktiviteter som exempelvis bio, restaurang eller liknande. Kvinnor och personer med funktionsnedsättning anger i högre grad begränsningar. Exempelvis svarar 41 % av personer med funktionsnedsättning att de ofta avstår från aktiviteter.

Det finns vissa samband mellan oro för brott och andra faktorer som exempelvis utsatthet för brott, boendeform eller tid i området. Exempelvis ökar oron för brott för de som själva varit utsatta för våldsbrott. Av de personer i Skärholmens stadsdelsnämndsområde som uppgett att de varit utsatta för våldsbrott uppger 96 % att de är oroliga för brott. Motsvarande siffra för staden är 75 %. Ett annat samband är oro för brott och att ha utsatts för sexuella trakasserier. Av de som uppgett att de utsatts för sexuella trakasserier är 53 % oroliga för brott. Motsvarande siffra för staden är 79 %.

Samband mellan boendeform och oro för brott skiljer sig beroende på typ av boende. Av de som bor i bostadsrättslägenhet/andelsrättslägenhet uppger 60 % oro för brott, följt

av 56 % i hyreslägenhet. Minst oroliga för brott är de som bor i radhus/kedjehus/parhus eller villa där 43 respektive 44 % uppger oro. Vidare ökar oron ju längre man bott i området, från 41 % som relativt nyinflyttad till 54 % när man bott mer än 5 år.

Nedskräpning, skadegörelse, mörka områden och belysning, anlagda bränder t ex i papperskorgar, stökiga grannar, ungdomar som stör ordningen samt narkotikahandel som sker öppet på gata eller torg är fenomen som upplevs stora i Skärholmens stadsdelsnämndsområde jämfört med i staden i stort. Problem med påträngande tiggeri, klotter, moped/MC- och biltrafik på gång- och cykelvägar upplevs i lägre omfattning som problem och ligger mer i linje med upplevelse i staden.

35 % upplever att det finns problem med nedskräpning i sitt bostadsområde, jämfört med 21 % i staden. Det är ingen förändring sedan år 2020. Problemen upplevs som störst i Skärholmen, 45 % och minst i Bredäng, 27 %.

17 % upplever att det finns problem med skadegörelse i sitt bostadsområde, jämfört med 8 % i staden. Det är en minskning med 2 procentenheter sedan år 2020. Problemen upplevs som störst i Skärholmen, 22 % och minst i Bredäng, 12 %.

Upplevelsen av problem med mörka områden och dålig belysning är högst i staden, 23 % jämfört med 14 %. Det är en ökning med 2 procentenheter sedan 2020. Problemen upplevs som störst i Skärholmen, 28 % följt av Vårberg 24 %, Sättra 22 % och Bredäng 20 %. Upplevelsen av problem med stökiga grannar är 10 % och mer än dubbelt så hög jämfört med staden. Störst andel som uppger problem är Skärholmen 14 % och därefter Bredäng, 10 %. Andelen i Vårberg och Sättra är 7 respektive 6 %. För Skärholmen är det en ökning med 6 procentenheter sedan år 2020 medan det för Vårberg är en minskning med 3 procentenheter.

Även när det gäller upplevelse av problem med bostäder som är tillhåll för narkotikamissbrukare sticker Skärholmens stadsdelsnämndsområde ut, 13 % jämfört med 6 % i staden. Det är en ökning med 2 procentenheter sedan år 2020. Störst upplevs problemen vara i Sättra, 16 % vilket är en ökning med 5 procentenheter sedan år 2020. I Bredäng och Skärholmen uppger 14 % att de upplever problem medan andelen upplevda problem är lägre i Vårberg, 7 %. Det är en ökning i samtliga stadsdelar utom i Vårberg där problemen upplevs ha minskat med 11 procentenheter sedan år 2020.

Narkotikahandel som sker öppet på gator eller torg upplevs i högre omfattning som ett problem jämfört med i staden, 22 respektive 10 %. I Sättra uppger 33 % att de upplever problem, en ökning med 9 procentenheter sedan 2020. I Bredäng 19 %, en ökning med 4 procentenheter och i Skärholmen 20 %, en minskning med 1 procentenhet. I Vårberg

har det skett en markant minskning av upplevda problem avseende öppen narkotikahandel, 18 % jämfört med 34 % år 2020.

Förtroendet för stadsdelsförvaltningen i området där du bor är enligt stadens trygghetsmätning bland den lägsta i staden. 20 % har svarat att de har ganska litet/mycket litet förtroende jämfört med 13 % i staden. Lägst förtroende uppger boende i Vårberg med 22 %, följt av Bredäng 21 %, Sättra 19 % och Skärholmen 17 %.

Från medborgarundersökningen år 2023 går dock att se att Skärholmens stadsdelsnämndsområde ligger högt på frågor som handlar om att påverka utvecklingen i sitt närområde. På frågan "Jag vet hur jag ska gå tillväga om jag vill påverka beslut i min stadsdel" har Skärholmen ett utfall på 46 % jämfört med ett genomsnitt i staden på 28 %. Även avseende frågan om invånarna vet vart de ska vända sig med synpunkter och idéer om parker, lekparkar och parklekar ligger Skärholmen högst av samtliga stadsdelar på 48 % jämfört med 34 % i genomsnitt.

Resultatet av den kartläggning som gjordes inför framtagande av handlingsplan för stöd till civilsamhället, med 85 svarande civilsamhällesaktörer, framkom att dessa har en högre tillit till stadsdelsförvaltningen jämfört med till stadens fackförvaltningar. 49 av 85 tycker att förvaltningen är tillgängliga och 21 ger konkreta exempel på hur. 40 aktörer av de 85 uppger vidare att de vill samverka och bidra med sakkunskap till stadsdelsnämndsområdets utveckling.

Trygghetsundersökning i region Stockholm 2023

Den regionala trygghetsmätningen som genomförs av Polisen och länets kommuner liknar stadens trygghetsmätning avseende metod för insamling av data.

Kompletterande data visar att de som känner sig mycket otrygga eller inte går ut ensam på kvällen av oro att utsättas för brott i området där de bor är högst i åldersgruppen 16-19 år, 48 %. 20-29-åringar uppger i lägre grad oro, 20 %, medan åldersgruppen 30-64 år uppger 25 %. I åldersgruppen 64 år och äldre uppger 36 % att de känner sig mycket otrygga eller inte går ut ensam på kvällen, vilket är en högre andel än som redovisas i stadens trygghetsmätning.

I åldersgruppen 16-19 år uppger 11 % att de utsatts för någon form av brott de senaste 12 månaderna. För åldersgruppen 20-29 år är andelen 15 % och för gruppen 30-64 år 23 %. I åldersgruppen 64 år och äldre uppger 16 % att de utsatts för någon form av brott.

Stockholmsenkäten 2022

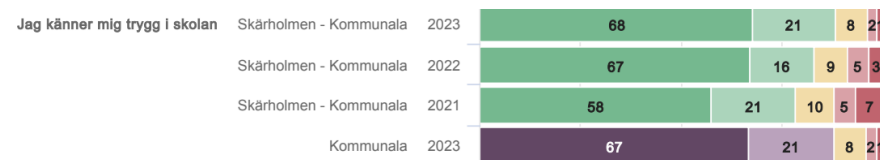
I Stockholmsenkäten uppger 16 % av flickor i grundskolans årskurs 9 i Skärholmens stadsdelsnämndsområde att de känt sig allvarligt hotade de senaste 12 månaderna jämfört med 8 % för staden totalt. För pojkar är andelen 7 % jämfört med 10 % i staden. För elever i gymnasiets årskurs 2 anger en lägre andel att de känt sig allvarligt hotade, 5 % för såväl flickor som pojkar.

Trygghet i skolan

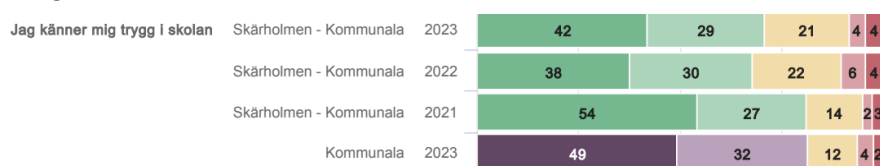
Eleverna i årskurserna 2, 5 och 8 för de kommunala skolorna känner sig generellt trygga när de är i skolan, resultaten för samtliga årskurser har till och med förbättrats 2023.

Över lag känner sig pojkarna tryggare än flickorna men resultaten varierar från skola till skola liksom mellan årskurserna.

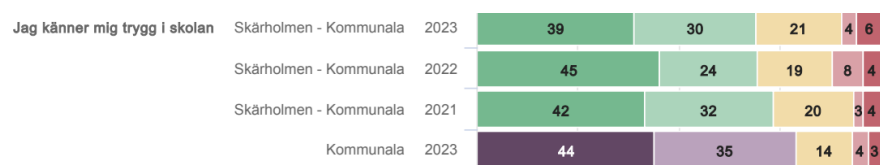
Åk 2

Åk 5

Åk 8

● Instämmer helt ● 4 ● 3 ● 2 ● Instämmer inte alls

Skärholmens fastighetsägarförening SKAFAST

Medlemmarnas genomsnittliga NKI avseende trygghetsindex

Sedan 2021 har föreningen Skärholmens Fastighetsägare sammanställt medlemmarnas NKI avseende trygghetsindex. Indexet är en sammanslagning av åtta frågor kopplade till

trygghet där hyresgäster får svara på frågor som exempelvis; god belysning, trygghet i bostadsområdet, trygg i trapphus, trygg i källare/vind, störande grannar m.m. Sammanställningen av index gör att föreningen kan analysera trender över tid samt föreslå prioriterade bostadsområden, fastigheter och åtgärder kopplade till trygghet.

Indexet är också ett viktigt komplement till stadsdelsförvaltningens övergripande lägesbild.

- 2021 – 79,1 % upplever att tryggheten är *ganska bra* eller *mycket bra*.
- 2022 – 82,2 % upplever att tryggheten är *ganska bra* eller *mycket bra*.
- 2023 – 81,7 % upplever att tryggheten är *ganska bra* eller *mycket bra*.

Prioriterade samverkansområden

I den övergripande samverkansöverenskommelsen finns fem stadsövergripande prioriterade utmaningar utpekade där samverkan är särskilt påkallad på såväl lokal som central nivå. Med utgångspunkt i den lokala lägesbilden prioriteras efter en gemensam analys inom vilka områden gemensamma åtgärder ska ske. För respektive samverkansområde ska hänsyn tas till den tillgängliga lokala resursen samt vilka av stadens övergripande verksamheter och polisens regionala verksamheter som kan tas i anspråk.

Unga i riskzon för destruktivt beteende

Beskrivning av området:

För att förebygga eller komma tillrätta med kriminalitet, missbruk, psykisk ohälsa, våldsbejakande extremism och andra destruktiva beteenden hos barn och unga krävs ett systematiskt och långsiktigt förebyggande arbete. Viktiga skyddsfaktorer är trygga uppväxtförhållanden, välfungerande skolgång och meningsfull fritid. Arbetet för att stärka dessa skyddsfaktorer kring barn och unga behöver prioriteras. Samverkan runt barn och unga som begår brott eller riskerar att begå brott är avgörande och kan ske såväl på grupp- som individnivå. Tidiga insatser är ofta effektiva för både individ och samhälle.

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbetet sker i linjeverksamhet.

Kommentar:

Diarienummer:
37

Lokalpolisområde Skärholmen
Skärholmens stadsdelsförvaltning:
Utbildningsförvaltningen
Trafikkontoret

Sid 30 av

Prioriterade åtgärder inom området:

- *En långsiktig, trygg och förutsägbar boendesituation.*
En nära systematisk samverkan mellan fastighetsägare, stadsdelsförvaltning, lokalpolisområde och andra relevanta aktörer i syfte att motverka osäkra boendeförhållanden med fokus på barnfamiljer.
- *Tidigt fånga och ge stöd för en positiv utveckling.*
Öka effekten av det gemensamma förebyggande arbetet mot barn och unga genom att driva frågan med ett helhetsperspektiv i en tydlig samverkansstruktur. Tillse dedikerade resurser för att hålla ihop och utveckla helheten, underhålla och säkra nödvändiga informationsflöden och motverka krockar och dubbelarbete som innebär att arbetet förlorar i effektivitet; tidsmässigt och/eller gällande risken att frågor/ärenden ramlar mellan stolarna.
- *Samordnat stöd till föräldrar och vårdnadshavare för skydd mot ohälsa och destruktivt beteende.*
Arbeta fortsatt och kontinuerligt för att fördjupa och utveckla samverkan mellan de aktörer som i sina verksamheter når föräldrar och vårdnadshavare, i syfte att:
 - Nå fler föräldrar med ett tidigt stöd (brett samt mer specifikt till de föräldrar/vårdnadshavare som har barn med hälsorelaterade och /eller sociala problem, eller som befinner sig i riskzon.
 - Arbeta successivt kvalitetshöjande, genom att flera olika verksamheter och funktioner bidrar med kompletterande resurser, kunskap och kompetens.
- *Ökad närvaro och bättre resultat i skolan.*
Arbeta fortsatt och kontinuerligt för att fördjupa samverkan mellan berörda aktörer kring barn och unga i skolan, i syfte att öka skolnärvaron och därmed minska risken för destruktivt beteende. Utöver skola och socialtjänst kan även fritid och civilsamhälle spela en viktig roll genom att exempelvis erbjuda läxhjälp.

Exempel på nästa steg i åtgärdsplan:

- Definiera en process/arbetsätt för ett samordnat arbete med otillåten andrahandsuthyrning och oriktiga hyresförhållanden; med steg i arbetet, ansvar och roller samt typ av information som behöver/kan delas med berörda aktörer.
- Utveckla arbetet inom ramen för SSPF:
 - Inkludera förskola för att täcka fler barn och unga i riskzon, samt få större effekt av det gemensamma arbetet

- Införa arbetssätt där samtycke till att bryta sekretessen mellan myndigheterna ges av vårdnadshavare
 - För de fall där samtycke saknas, klargör vilka förutsättningar – begränsningar såväl som möjligheter – som gäller utifrån rådande sekretesslagstiftning
 - Riktade föräldramöten till föräldrar till särskilda grupperingar där det finns en oro
- Informationsmöten med föräldrarådgivare på grundskolor och hos polisen
 - Utse ambassadörer/vidareförmedlare för föräldrarådgivningen på alla grundskolor och hos polisen
 - Utvärdera det lokala arbetet med skolsociala team med fokus på hur inflödet till teamen kan öka så att fler får ta del av insatsen
 - Identifiera åtgärder kring hur inflödet till de skolsociala teamen ska kunna ökas
 - Samverkan mellan utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningens öppna verksamheter samt externa aktörer i frågan om studiestöd, i syfte att synka exempelvis behov, inriktning och planering

Otrygga och brottsutsatta platser

Beskrivning av området:

Platser som uppvisar problematik med exempelvis öppen narkotikahandel, ordningsstörningar, olovliga bosättningar, skadegörelse och omfattande nedskräpning kräver i hög grad gemensamma insatser från flera samhällsaktörer för att problemen ska kunna åtgärdas. Om ett område har platser med hög brottslighet och otrygghet kan det leda till en negativ spiral då invånare och besökare undviker platsen. Otrygga och brottsutsatta platser löper risk att förlora service och näringsliv samt att kriminell närvaro skapar en arena för nyrekrytering. Det finns även risk att både förtroendet för samhället och den kollektiva förmågan minskar.

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar:

Prioriterat åtgärdsområde:

- *Fokuserade insatser, geografiskt inriktade mot de största behoven.*
Arbetet i platssamverkan ska skapa förutsättningar för att kunna mötas, förbättra dialogen mellan lokalsamhället och aktörerna i platssamverkan och omhänderta den yttre miljön. Aktörerna ska fortsatt fokusera på att bredda och utveckla

samverkan samt engagemang och initiativtagande i syfte att arbetet ska bäras av fler aktörer och därmed kunna ge mer effekt. Fler som är aktiva i att driva och ge ingångsvärden i arbetet kan ge en bättre förståelse för hur behoven ser ut och förändras, vilket möjliggör mer avgränsade geografiska specifikationer (exempelvis centrummiljöer eller en specifik skola). Fler aktörer som aktivt driver kan också ge en större effekt i åtgärderna för att möta de konstaterade behoven.

Exempel på nästa steg i åtgärdsplan:

- Identifiera och initiera samverkan med viktiga aktörer (för fördjupad lägesbild och breddad verktygslåda)
- Identifiera data för en fördjupad lägesbild med centrala Sättra som case
- Utifrån tillgänglig data uppdatera och smalna av de geografiska beskrivningarna (exempelvis centrummiljöer eller en specifik skola) för plats prioriterad för insatser
- Genomföra centrumbesiktningar och trygghetsvandringar
- Utveckla arbetet med *Trygga trappan* - en modell som innebär ett utökat samarbete mellan Skärholmens Fastighetsägare, fastighetsägare och polis för att motverka obehörigt häng i allmänna utrymmen. Målet är att snabba upp och effektivisera processen genom att fastighetsägaren ger polisen fullmakt att bötfälla obehöriga direkt på plats. Det innebär att bara de som bor eller ska besöka någon i ett hus är behöriga att vistas i trapphuset. Fastighetsägaren sätter upp information om detta i trapphusen och polisen kontrollerar de utsedda adresserna regelbundet och systematiskt. De som inte har anledning att vara i huset och som skapar ordningsproblem kan få böter för olaga intrång direkt på plats av polisen. Under 2023 har samarbetet utökats till att omfatta stadsdelsförvaltningen och modellen genomförs på fler adresser än tidigare.
- Utveckla arbetet med *Säkra skolvägar*. Trafikkontoret har genomfört utredning vid fyra skolor i Skärholmen för att analysera trafikmiljön ur ett barnperspektiv med målet att skapa säkra och trygga skolvägar. Arbetet har resulterat i åtgärder som utvecklas vidare.

Systemhotande brottslighet

Beskrivning av området:

Brottslighet riktad mot välfärdssystemen är systemhotande då både resursfördelning och myndighetsutövning påverkas. Välfärdsbrott innebär ett felaktigt utnyttjande av skattemedel, vilket riskerar att hota legitimiteten för både välfärden och det offentliga.

Långsiktigt är välfärdsbrott ett hot mot demokratin och riskerar även att leda till att tillit och förtroende för samhällsinstitutioner undergrävs. Det kan handla om arbetslivskriminalitet eller otillåten påverkan, exempelvis mot enskilda personer eller desinformationskampanjer mot socialtjänsten, och även om bedrägerier mot utbetalande myndigheter och kommuner, exempelvis ekonomiskt bistånd och föreningsbidrag.

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar:

Prioriterade åtgärder:

Arbete mot välfärdsbrott ingår som en del av stadsdelsförvaltningens internkontroll, där förvaltningen identifierar processer och arbetssätt där risk för välfärdsbrott finns samt identifierar åtgärder i relation till riskerna och behov av systematiska kontroller. Stadsdelsförvaltningen deltar också i det stadsövergripande arbetet med riskprofiler inom hemtjänst och daglig verksamhet. Prioriteringar inom området är att:

- Höja kompetensen och medvetenhet om hur välfärdsbrott kan förekomma i förvaltningens verksamheter
- Stärka förmågan hos medarbetarna att bidra till att upptäcka folkbokföringsbrott
- Medverka i stadens samlade arbete med riskprofiler inom hemtjänst och daglig verksamhet som syftar till att identifiera oseriösa aktörer där risken är hög att välfärdssystemet utnyttjas.

Otillåten påverkan:

- Genomföra utbildning för medarbetare samt arbeta med case som underlag för diskussion på arbetsplatsträffar
- Utveckla samverkan utifrån polisens riktade arbetsplatskontroller under ledning av regionala AKC (Center mot arbetslivskriminalitet) där flertalet myndigheter samverkar. Fokus för arbetet är systemhotande arbetslivskriminalitet där aktörer snedvrider konkurrensen på arbetsmarknaden, exploaterar människor, utnyttjar skatte- och välfärdssystemet samt används som verktyg för att begå brott. Lokal samverkan i samma anda skall drivas för att fånga upp den lokala problematik

som regional ledning inte hanterar, där rätt instanser har samverkan och nyttjar sekretessbrytande regler för att komma åt arbetslivskriminalitet.

- Utveckla samverkan avseende oriktiga hyresförhållanden. Medlemmar inom Skärholmens Fastighetsägare fokuserar på att utreda och stävja oriktiga hyresförhållanden i Skärholmen. En stor del av problematiken är kopplad till olaglig andrahandsuthyrningen. Det är ett utbrett problem för samtliga bostadsfastighetsägare och påverkar otryggheten i bostadsområden på flera plan samt att uthyrningen kan vara en del av kriminell verksamhet. Dessutom sätts bostadskön ur spel samt att personer som hyr olovligt i andra eller tredje hand hamnar i utsatthet. Skärholmens Fastighetsägare anordnar och samordnar kontinuerligt ett nätverk kring oriktiga hyresförhållanden där samverkan stärks mellan fastighetsägare, förvaltning och polis.

Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer

Beskrivning av området:

Risken för att bli utsatt för brott ser olika ut för olika individer och samhällsgrupper. Exempelvis personer som utsätts för sexualbrott, våld i nära relation, barn som utsätts för våld eller bevittnar våld i nära relation, personer utsatta för människohandel klassas som särskilt utsatta brottsoffer¹. Det finns brottsoffergrupper som har begränsad förmåga att hantera brott de utsätts för, vilket innebär att de är särskilt sårbara. Det handlar ofta om brottsoffer som på olika sätt är beroende av människor i sin närhet eller av gärningspersonen. Exempel på sårbara brottsoffer kan vara äldre utsatta för bedrägeri, personer utsatta för hedersrelaterat våld, brott mot personer utifrån deras etnicitet, nationalitet, funktionsnedsättning, kön, religion eller sexuella läggning. I många fall riktar gärningspersonen in sig på offret just på grund av dess tillhörighet till någon av de nyss nämnda grupperna.

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar:

Prioriterat åtgärdsområde:

¹ Polisens beslutsprotokoll RPC 112/2019

- *Förse äldre med kunskap om hur de kan skydda sig och hur de drabbade kan få stöd.*

Stärka samverkan mellan framför allt lokalpolisområde, stadsdelsförvaltning, fastighetsägare och civilsamhälle i syfte att nå fler äldre i stadsdelsnämndsområdet med förebyggande information samt information om tillgängligt stöd till de som drabbas av åldringsbrott. Arbeta med hjälp av vidareförmedlare i syfte att nå fler individer och grupper.

Exempel på nästa steg i åtgärdsplan:

- Utveckla den arbetsgrupp som idag finns med fokus på bedrägeribrott mot äldre i stadsdelsförvaltningen med representanter för fastighetsägare samt med medarbetare inom civilsamhällesfrågor.

Kriminella miljöer och livsstilar

Beskrivning av området:

I staden finns unga och vuxna som verkar i kriminella miljöer vars livsstil har en påverkan på såväl brottslighet som trygghet. Det påverkar även de kriminellas anhöriga.

Exempel på kriminella miljöer och livsstilar är nätverkskriminalitet, våldsbejakande extremism och terrorism samt risksupportermiljö. Effektiva och ändamålsenliga åtgärder behöver vidtas mot personer som är inblandade i dessa miljöer.

- Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.
- Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar:

Prioriterade åtgärder:

- Fortsätta utveckla Trefas – förstärkt samverkan mellan socialtjänst, kriminalvård och polis gällande dödligt skjutvapenvåld och sprängningar. Målet är att hindra fler dödsskjutningar och sprängningar genom intensifierad samverkan i form av gemensamma lägesbilder kring riskindivider. Målgruppen är individer som är mest våldsdrivande i det dödliga våldet. Att med delad information koordinera insatser mot individer och skapa förutsättningar att använda sig av samtliga möjligheter.

- Röd individ bedöms utsättas eller utsätta annan för dödligt våld kommande 2-3 veckor
 - Gul individ bedöms inte utsättas eller utsätta annan för dödligt våld kommande 2-3 veckor då denne är exempelvis frihetsberövad, utomlands, i avhopparverksamhet/stödinsats, ny nätverksindivid där tillräcklig info saknas, inte ingår i nätverksmiljön
 - Grön individ bedöms inte utsättas eller utsätta annan för dödligt våld och/eller endast har viss påverkan på konflikter i området det kommande året då denne är exempelvis frihetsberövad, utomlands, i avhopparverksamhet/stödinsats och har tydlig motivation, fysiskt frånvarande från nätverksmiljön en längre tid (inkluderas i Åtgärdsplan).
- Med utgångspunkt i stadens etablerade avhopparverksamhet fortsätta arbetet med att i samverkan mellan polis och socialtjänst omhänderta och återintegrera personer som vill lämna sitt kriminella liv. På lokal nivå sker arbetet i nära samarbete mellan polis och socialtjänst där man intensivt arbetar med att identifiera och bearbeta potentiella avhoppare till att bli mottagliga för hjälp från samhället. Detta arbete är nära sammankopplat med Trefas-arbetet och från lokalpolisen finns det en tydlig kommunikationsväg till stadsdelsförvaltningen.
- Fortsätta utveckla arbetet med Sociala insatsgrupper och erbjuda stöd till unga och vuxna individer som vill ha hjälp att lämna en kriminell livsstil eller våldsbejakande extremism. SIG riktar sig till personer som befinner sig i/har kopplingar till kriminella nätverk eller riskerar att rekryteras till kriminella nätverk eller grupper. Samordnare ansvarar för arbetet och hjälper till att koordinera kontakter med exempelvis frivården, beroendevården, arbetsförmedlingen etc.